

The Gallery is More than Attractive Architecture

Reaction of the Slovak National Gallery to the survey of the magazine Profil

Súčasťou ostatného vydania časopisu Profil bola aj anketa o Slovenskej národnej galérii, prednostne spojená s problematikou zbierania, prezentácie a financovania moderného a súčasného umenia. Autorka ankety Jana Geržová oslovila ako respondentov kurátorku Zbierok moderného a súčasného umenia SNG Luciu Gregorovú Stach, riaditeľa Galérie Jána Koniarka v Trnave Vladimíra Beskida a kultúrneho publicistu, pedagóga na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky Komenského univerzity v Bratislave Damasa Grusku.

Teší nás, že SNG neprestáva byť témou rôznych diskusií, no zároveň nás mrzí, keď sa v nich objavujú zavádzajúce či nepodložené informácie. Radi by sme preto upresnili niektoré informácie vo vyjadreniach pána Vladimíra Beskida.

Celú anketu si prečítate na webe časopisu Profil:

http://www.profilart.sk/wp-content/uploads/2023/04/124-143-SNG-Profil-1_2023.pdf.

Galéria je viac ako atraktívna architektúra

Reakcia Slovenskej národnej galérie na anketu časopisu Profil

Vladimír Beskid:

[...] Na účet podfinancovania galérie uvediem len fakt – minulý rok Rada galérií Slovenska zaslala ministerke kultúry návrh na postcovidovú líniu podpory živého umenia a zbierkotvornej činnosti galérií. Bola tam požiadavka prideliť SNG 1 milión eur a ostatným regionálnym galériám po 100-tisíc eur. Vedenie SNG to nepodporilo a pre ministerstvo sa vyjadrilo, že to neiniciovalo a že to nepotrebuje. Potom SNG aj oficiálne vystúpila z Rady galérií Slovenska.

Stanovisko SNG:

Nie je zrejmé, z akého zdroja pán Beskid cituje údajnú komunikáciu medzi SNG a MK SR. Ubezpečujeme však, že žiadne vyjadrenie o tom, že SNG „nepotrebuje finančné prostriedky na akvizície“ neexistuje. Keďže sme list neiniciovali, nemôžeme sa hlásiť k jeho autorstvu, bolo by to nemiestne pripisovanie si zásluh. V súvislosti s akvizíciami informujeme, že vedenie SNG ešte v roku 2020 v súčinnosti so Sekciou kultúrneho dedičstva iniciovalo nákup súčasného umenia v súvislosti s pandémiou Covid 19, no vláda prostriedky rozdelila inak. Malé gesto sa však podarilo – pri dotovanej akvizícii k výročiu druhej svetovej vojny sa SNG zamerala na diela súčasných autorov, a nie na historické diela, aby aspoň takto podporila živú výtvarnú scénu.

Pohľad do jednej zo sekcií výstavy Prológ. 12 farieb reality. Eva Kmentová: Ľudské vajce, 1968, bronz. Foto: Matej Kautman, SNG

Pohľad do jednej zo sekcií výstavy Prológ. 12 farieb reality. Na čelnej stene Vladimír Kordoš: Aténska škola, 1981, DVD záznam. Foto: Matej Kautman, SNG

Vladimír Beskid:

Otvorenie polonahej stavby, poloprázdnych dlhých chodieb s občasnými „občerstvovacími“ zastávkami umenia – tak to teda nie. [...] Tragikomické zistenie je, že ak dnes chce človek vidieť výkvet slovenského umenia 1. polovice 20. storočia (aj zo zbierok SNG Bratislava a VSG Košice), tak musí ísť do Prahy!!! – do expozícií Národnej galérie vo Veľtržnom paláci. Obidve naše najstaršie a najväčšie galérie – Slovenská národná v Bratislave a Východoslovenská galéria v Košiciach dlhodobo (rozumej nikdy) nemali a stále nemajú ucelené expozície umenia 20. storočia!!!

Stanovisko SNG:

Od decembra 2022 Slovenská národná galéria komunikuje ukončenie rekonštrukcie ako (po)otvorenie SNG, t. j. skúšobnú prevádzku s úvodnými výstavami, nekompletným interiérom a so službami a zameraním sa na prezentáciu architektúry budovy. Táto informácia sa objavovala a objavuje vo všetkých médiách i tlačových vyhláseniach. Aktuálne aktivity a dianie v galérii priebežne komunikujeme aj na sociálnych sieťach. Postupné sprístupňovanie sa týka aj dlhodobých expozícií, na ktorých naši kurátori pracovali ostatné obdobie. Prvé dve

z nich – zamerané na slovenské moderné umenie a na sakrálne umenie – otvoríme už koncom júna tohto roku. Dlhodobých expozícií bude dohromady šesť, samozrejme budú dopĺňané aj krátkodobými výstavami.

Vladimír Beskid:

[...] Dnes je SNG totálne uzatvorená, čierna skrinka – premostenie vyše dvadsať rokov zatvorené, už v lete 2022 na tri mesiace zatvorená, benátsky pavilón na bienále zatvorený, zvesený Fulla v Ružomberku, po krátkom „vianočnom“ otvorení znovu zatvorenie. Je to nehorázne počínanie nielen vedenia galérie, ale aj ministerstva kultúry s ministerkou Natáliou Milanovou na čele. Ľudia boli, prirodzene, zvedaví, čo bolo spravené za vyše 75 miliónov (pri masívnej mediálnej bubline).

Stanovisko SNG:

Všetky priestory areálu na nábreží sú verejnosti prístupné, dokonca je galéria otvorená tak, ako už nikdy nebude, návštevník sa môže slobodne a voľne pohybovať všetkými výstavnými a spoločenskými priestormi a objavovať architektúru, ako aj spoznávať tri aktuálne výstavy.

Pohľad do jednej zo sekcií výstavy Prológ. 12 farieb reality. Pavla Sceranková: Planetárna sústava, 2013, inštalácia. Foto: Matej Kautman, SNG

Pohľad do jednej zo sekcií výstavy Prológ. 12 farieb reality. V popredí Michal Moravčík: Universal, 2010, inštalácia. Foto: Matej Kautman, SNG

Vladimír Beskid:

[...] Nás zaujíma, aká je koncepcia, vízia a smerovanie galérie, aké sú zbierky, výskum, publikácie a interpretácie vizuálnej kultúry – mohli snád' počas 7 rokov rekonštrukcie niečo pripraviť, veď tam pracuje 215 ľudí!!! (údaj k 31. 12. 2021). Prirodzene, komentovky, dielne, prednášky, diskusie – všetko je OK, ale najprv asi obsah, vízia, medzinárodné koprodukcie – alebo ideme len od zážitkových prehliadok k zážitkovej gastronómii a noci strašidiel? Živá kultúra zostane už iba v jogurtoch?

Stanovisko SNG:

Radi by sme uviedli na pravú mieru tvrdenie o zamestnanosti národnej galérie – „veď tam pracuje 215 ľudí“. Tento počet zahŕňa zamestnancov piatich vysunutých pracovísk (Pezinok, Ružomberok, Strážky, Zvolen a Banskú Bystricu), počet zamestnancov v Bratislave bol k 31. 12. 2021 presne 138, z toho asi tretina sa venuje výstavnej, publikačnej alebo výskumnej činnosti.

Rekonštrukcia rozsiahleho galerijného areálu bola naozaj náročná vec, ktorá pracovne, energicky aj finančne zamestnala na dlhú dobu mnohých kolegov a kolegyné a napínala už aj tak krehký rozpočet inštitúcie. Počas týchto rokov sme fungovali v priestorovom a finančnom provizóriu

a aj napriek tomu sme sa rozhodli nezavrieť, ale ďalej fungovať, t. j. vystavovať, odborne sa starať o zbierky, výpožičky a digitalizáciu diel, venovať sa publikačnej činnosti, rôznym odborným projektom a spoluprácam (aj na medzinárodnej úrovni), organizovať programy, vzdelávať učiteľov, žiakov, verejnosť i kolegov z iných inštitúcií. Nehovoriac o aktivitách na vysunutých pracoviskách, ktorým pomáhajú aj „bratislavskí“ kolegovia – pri produkcii a inštalácii výstav, ošetrovaní diel, pri vydávaní publikácií, grafických, foto alebo video spracovaniach niektorých projektov a čiastkovo aj PR a marketingových aktivitách.

Prehľad všetkých aktivít, ktorým sa SNG na rôznych úrovniach venuje, je dostupný vo výročných správach za jednotlivé roky na našom webe: <https://www.sng.sk/sk/o-galerii/dokumenty/vyrocnne-spravy>.

Všetky ďalšie nemované problémy ako letné zatvorenie Esterházyho paláca minulého roku, zatvorený Pavilón ČR a SR v Benátkach a sťahovanie diel z Galérie Ľ. Fullu mali a majú svoje opodstatnenie a príslušnú komunikáciu smerom k médiám aj verejnosti.